

SAMPER PRUNERA, Emili: *Mirades i estudis des de la Setmana del Còmic de Tarragona*, Tarragona: Centre d'Estudis Històrics i Socials «Guillem Oliver» del Camp de Tarragona, 2021.

JORDI GINER MONFORT

Universitat de València

Jordi.Giner@uv.es

He de dir que fins que no he trobat la monografia d'Emili Samper no coneixia la Setmana del Còmic de Tarragona. En el maremànum informatiu en què ens trobem, de vegades mirem massa a l'altre costat de l'Atlàntic mentre oblidem les coses interessants que es fan a cal veí. Personalment, he descobert un esdeveniment per on han passat alguns dels més grans dibuixants del panorama estatal, no només com a il·lustradors dels magnífics cartells (Max, Paco Roca, Daniel Torres o Azagra, entre altres), sinó també com a ponents. Dit això, em sembla un fet extraordinari que l'autor haja pogut reunir les aportacions teòriques presentades a unes jornades de caràcter acadèmic al llarg dels anys, amb el que això suposa d'assentament d'una carrera investigadora.

Mirades i estudis comença amb una excel·lent glossa d'Eduard Baile, professor de la Universitat d'Alacant i especialista en còmic, que potser haja escrit la *pus bella* presentació a una obra sobre còmic que mai s'haja imprès en català. A continuació, Samper explica en la introducció al volum com va passar de ser un espectador de la Setmana a formar part del grup organitzador de l'esdeveniment i, alhora, a impartir conferències en diferents edicions, algunes de les quals es presenten en el volum.

El primer apartat pròpiament dit duu a terme un repàs cronològic de les jornades celebrades des de 2008. Val a dir que, al marge dels esdeveniments, exposicions i xerrades, allò que crida més l'atenció és el detall d'incloure els cartells de cada edició, a tot color i amb les signatures de grans dibuixants ja glossats anteriorment, per a goig del públic lector i aficionat en general. A partir d'aquest punt s'inclouen set conferències que Samper va presentar des de 2009. En ordre d'aparició, la primera que es reproduïx, però, data de 2011 i se centra en el còmic *1811. El setge de Tarragona*, una obra de caràcter històric i divulgatiu que conjumina el rigor històric amb l'entreteniment, sense caure, com diu l'autor, en la temptació de convertir el còmic en una «simple translació de dades en forma de vinyetes».

La segona conferència recollida en el volum és, potser, la que farà saltar la llàgrima al lector de còmics sènior. Es tracta d'una exposició raonada sobre l'estat de la qüestió dels *blogs* i les vinyetes en 2009. Per a sort del públic lector, Samper va immortalitzar els *blogs* a què fa referència amb captures que ens ofereixen l'oportunitat de tornar enrere en el temps per apreciar dissenys planers i codis *html* que avui dia resulten, com a mínim, curiosos. Menció a banda mereix l'apartat dedicat a *ComiCat* i els *blogs* que s'hi allotjaven en 2009, entre els quals hi ha *Meo Quidem Animo*, coordinat per un jove Samper i que continua existint, ara

sota el nom de *La Batcova*, en una declaració manifesta d'amor per l'ordre dels quiròpters.

Amb la tercera conferència, Samper aprofita per fer una mirada al gènere en el còmic a propòsit de *Persèpolis*. Samper analitza tant el còmic com la pel·lícula que es va presentar poc després. No obstant això, en el capítol toca altres qüestions d'interès com ara la paternitat de la *novella gràfica* o alguns exemples de còmic fet per dones, com ara els d'Alison Bechdel o Susana Martín.

La quarta conferència, ja de 2015, se centra en la figura de Jan, el dibuixant de *Superlópez*. Samper en repassa la biografia i la bibliografia, tant abans de l'aparició d'en *Superlópez* en 1973 (*Din Dan, Don Talarico, El último vampiro*) com també la que es publicà després (per exemple, *Nosotros los Catalanes*), sense deixar de banda publicacions menors, reedicions i traduccions (tot i que no encara l'adaptació al cinema, que arribaria l'any 2018).

La cinquena conferència se centra en el personatge fetitxe de Samper, Bruce Wayne, i el seu *alter ego*, Batman. Com en anteriors capítols, Samper no només observa el còmic en paper sinó també la seva adaptació per a les pantalles, en aquest cas la sèrie d'animació que hom considera la més ben arranjada (*Batman: the Animated Series*). Com en els anteriors capítols, Samper posa una atenció inaudita en els detalls (com ara la música de la sèrie, l'equip de doblatge o els guionistes) i en facilita al públic aficionat una tria dels millors capítols i una guia per a no perdre's en les tres temporades i més de 100 episodis de la nissaga.

La sisena conferència, datada en 2017, formava part d'una intervenció dual *Marvel vs. DC* on Samper defenia, com cabia esperar donada la seva *batmania*, la casa de *Detective Comics*. Com en les anteriors ocasions, s'observa el salt dels personatges de l'*Arrowverse* a les pantalles, amb l'arribada de les plataformes en línia (en aquest cas CW, la competidora nord-americana de *Netflix*). Així, desfilen per l'article *Arrow, The Flash* o *Gotham*, a més dels encreuaments entre personatges i sèries, convenientment registrats en successives taules per a no perdre l'orientació en un univers tan ample.

L'últim capítol de *Mirades i Estudis*, que recull la conferència més recent, se centra en l'obra d'Emily Carroll, una dibuixant allunyada de l'univers de superherois, tot i que amb certa relació amb alguns capítols anteriors, per la via del gènere, del *webcòmic* i de l'obscurantisme *batmaníac*. De la mateixa manera que en els capítols anteriors, Samper repassa de manera exhaustiva l'obra de la dibuixant, que entronca amb la tradició investigadora al voltant del folklore que des de 2006 és un dels centres d'atenció de l'autor, a banda del còmic, és clar.

En definitiva, hom trobarà una mirada polièdrica, assenyada, rigorosa i en català a l'univers del còmic, amb els canvis que el món, i el món del còmic en particular i les seues extensions, han viscut en el període 2009-2019.